

Arkk. n. 157/7.5.1999 W

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI B

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus
Taisto Karjalainen 1998

Arkk. n. 157/7.5.1999

Sisällysluettelo

	sivu:
Johdanto	1
Arkistotiedot	2
Ote peruskartasta	3
1. Kaivauspaikan sijainti, topografia ja lähilöydöt	4
2. Tutkimus	5
2.1 Tavoite	5
2.2. Tekniikka	5
3. Maaperä ja kulttuurikerros	5
4. Löydöt	6
5. Yhteenveto	7
Dialuettelo	8
Negatiiviluettelo	9
Karttaluettelo	10
Kartat	11 - 23
Kuvataulut	24 - 28
Liitteet:	
Liite 1	Luuanalyysi
Liite 2	Radiohiiliajoitus <i>puuttuu 19.5.1999</i>
Liite 3	Levintäkartat 7 kpl.

Wähäyt 6.5.1999
Ulla Peltola

Johdanto

Keväällä 1998 sain Museoviraston arkeologian osastolta tehtäväkseni kaivaa Rantasalmen Ritokankaan kivikautista asuinpaikkaa. Ritokankaan tutkimuksen valmistuttua työtä jatkettiin Pirskanlahti b -kohteessa, joka on Ritokankaan lähiasuinpaikka. Pirskanlahdella kaivausta tehtiin viikon verran ajalla: 23 - 30.9.1998. Työn johdossa toimivat kaivauksen johtajana allekirjoittanut, piirtäjänä Satu Koivisto ja tutkimusavustajana Eeva Lillqvist. Kenttätyö tehtiin ajalla: 1 - 30.9.1998.

Pirskanlahti b -asuinpaikan löysi Timo Sepänmaa inventoinnin yhteydessä 1993 inv. no. 63 (kts. inv.kert. ark.os. arkistossa). Inventoinnin yhteydessä asuinpainanteeseen ja sen valliin oli tehty koe-kuopat, joista löytyi kvartseja, palanutta luuta ja taltta (KM: 28043:1 - 3).

Pirskanlahti b on yksi Rantasalmen kymmenestä kivikautisesta asuinpaikasta, joilta tunnetaan asuinpainanteita. Pirskanlahden asuinpainanne on yksittäinen painanne, tosin suuren hiekkakuopan länsipuolella samalla muinaisrantaterassilla sijaitsee Pirskanlahti a -asuinpaikka, josta tunnetaan myös asuinpainanne. On mahdollista, että nämä kaksi asuinpaikkaa edustavat samaa kokonaisuutta ja niiden välissä sijainnut asuinpaikan keskusosa on tuhoutunut soranoton yhteydessä. Koska tutkimusaikaa oli vain viikko, asuinpainanteen ympäristöä ei ehditty tarkemmin tutkia. Kaivausalueella 1 avattiin osa varsin suureksi osoittautuneesta painanteesta. Tutkimuksen päätavoitteeksi otettiin asuinpainanteen osa-alueen tutkiminen siten, että sen pohjalta olisi arvioitavissa jatkotutkimuksen laajuutta ja intensiteettiä ajan sallimissa puitteissa.

Helmingin 6.5.1999 Tauno Kauranen

Arkistotiedot

Arkistotiedot

Rantasalmi 50 Pirskanlahti B, kivikautisen asuinpaikan kaivaus ajalla 23.9-3.10. 1998

Kunta: Rantasalmi

Kylä: Tornionniemi

Tila: Päiväharju 681 429 0004 0028, maanomistaja Urho Tapio ja Elli Edit Immonen, Tornionniemi, 58900 Rantasalmi tel/015-643632

Peruskartta: 3233 09 RANTASALMI

X=6888 30

Y=3563 84

Z=87-89

Aikaisemmat tutkimukset: Inventointi 1993 Timo Sepänmaa.

Aikaisemmat löydöt: KM 28043: 1-3

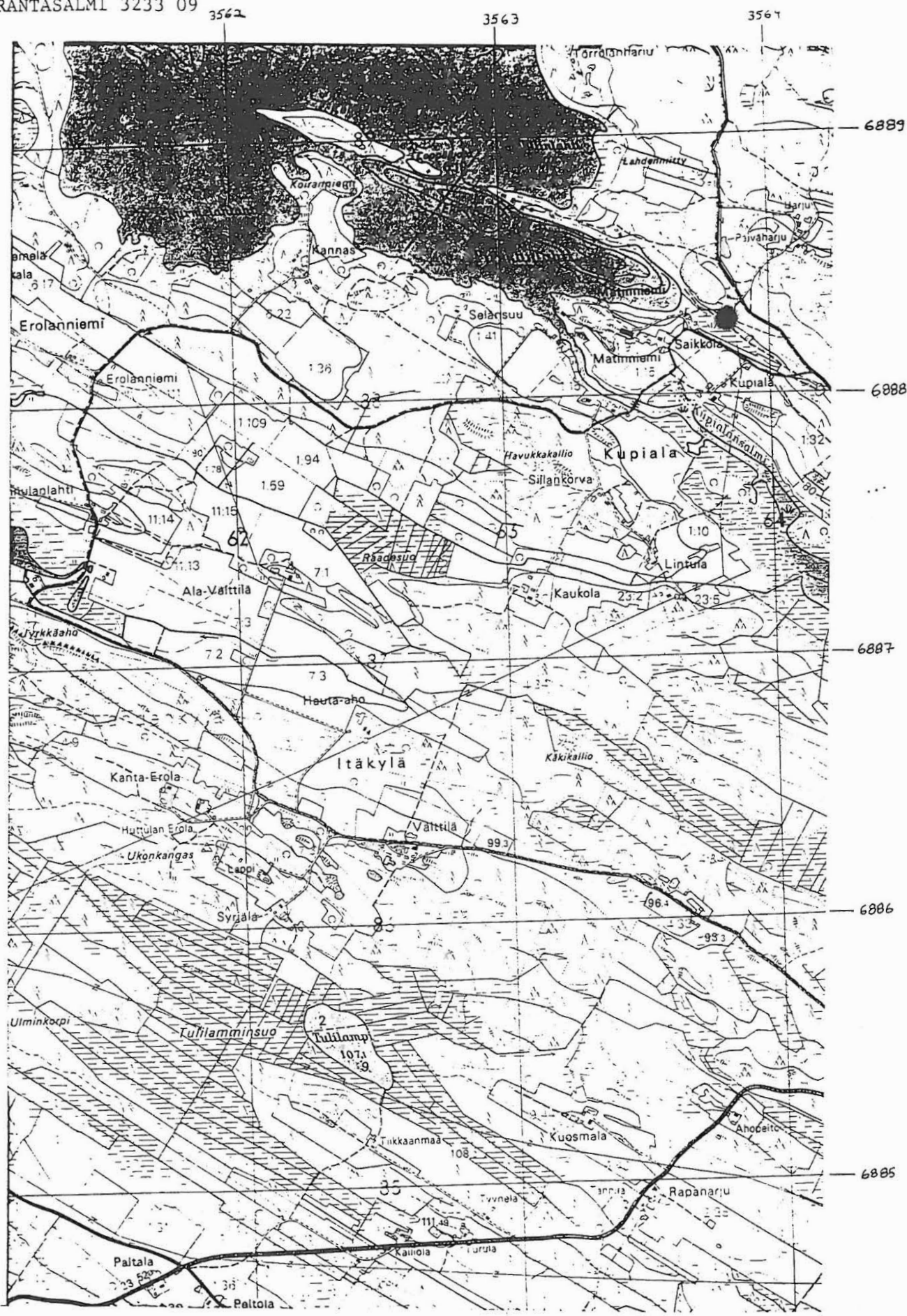
Kaivauksilta tulleet löydöt: KM: 31389: 1 - 707

Kertomukseen liittyvät diat: 41008-41029

Kertomukseen liittyvät negatiivit: 113097 - 113109

Kertomukseen liittyvät kartat: kts. luettelo s. 10

OTE PERUSKARTASTA
RANTASALMI 3233 09

TUTKIMUSALUE ON MERKITYY KARTTAAN PUNAISELLA
 X=6888 22-6888 32
 Y=3563 80-3563 88
 Z=86.24-86.94

1. Kaivauspaikan sijainti, topografia ja lähilöydöt

Pirskanlahti b sijaitsee Rantasalmen kirkosta 4,83 km suuntaan 346 goonia. Kohteen luoteispuolella noin 180 metrin päässä on Pirskanlahti a -asuinpaikka. Näiden kohteiden välissä sijaitsee 100 m pitkä ja 50 m leveä hiekkakuoppa, joka katkaisee Haapaselältä Rantasalmen keskustaan luoteis-kaakko -suunnassa kulkevan moreeniharjun. Harjun maasto on voimakkaasti lounaaseen viettävää rinnettä, jonka puolella välissä sijaitsevalla muinaisella rantaterassilla asuinpaikat sijaitsevat. Pirskanlahti b kohde rajautuu luoteessa sorakuopan reunaan. Koillisessa ja lounaassa asuinpaikka rajautuu luonnollisesti jyrkkään rinteeseen, jossa asuminen on ollut mahdollista vain terassin suomassa tasaisemmassa maaston kohdassa. Kaakossa, jonne terassi jatkuu alkuperäisessä muodossaan, asuinpaikan laajuus on edelleen rajaamatta. Kohteen koko on karkeasti arvioiden terassin pituus-suunnassa noin 100 m ja leveyssuunnassa 15 - 25 m. Kohteen maasto on moreeni- ja hiekkaharjun lounaisrinnettä, jossa valtapuuna kasvaa täysikasvuisia mäntyjä. Asuinpaikan keskeltä; asuinpaikan ja sorakuopan välistä kulkee hiekkatie.

Pirskanlahden kohteen lähimmät asuinpaikat ovat kohteesta itään sijaisevien Pirskanlahden ja Kosulansalmen välimaastossa sijaitsevat kohteet: Rantasalmi: 23 Kupialankangas, 29 Kupiala a, 36 Kupiala b, 49 Pirskanlahti a, 51 Heralampi sekä 24 Ritokangas. Heralammin kohteeseen tehtiin kaivauksien yhteydessä pienialainen kaivaus.

2. Tutkimus

2.1. Tavoite

Pirskanlahden kohteessa oli tavoitteena tutkia osittain asumuspainanne. Kaivausalue 1 sijoitettiin siten, että sen alueelle tulisi osa talon lattiaa, seinärakenteita ja myös talon ulkopuolista aluetta. Koska kaivaustutkimukseen oli aikaa vain noin viikko päätettiin ympäristön tutkiminen jättää mahdollisen jatkotutkimuksen osalle. Asumuksen osatutkimuksella pyrittiin saavuttamaan materiaali, jota pystyttäisiin hyödyntämään jatkotutkimuksia arvioitaessa ja suunniteltaessa.

2.2. Tekniikka

Kaivauksella avattiin kaksi kaivausaluetta ja 5 koekuoppaa. Kaivausalue 1 sijoitettiin asuinpainanteeseen ja alue 2 samalle terassille noin 10 m päähän painanteesta. Kaivauksella käytettiin koordinaatistoa, jonka peruspaalu oli $x: 200$, $y: 500$. Luodussa koordinaatiossa $x:n$ arvot kasvoivat suuntaan 341 goonia , $y:n$ arvot suuntaan 41 goonia. Alueen korkeudet laskettiin absoluuttisina arvoina Haapaselän vedenkorkeudesta, joka oli 75,9 mmpy. Kaivetut alueet avattiin 1 m x 1m -kokoisina ruutuina, joiden lounaiskulmiin tässä kertomuksessa annetut $x:n$ ja $y:n$ arvot viittaavat. Kaivetuilta alueilta poistettiin turve lapiolla, jonka jälkeen kaivamista jatkettiin pelkoilla 5 cm kerroksina. Kaivauskerrokset laskettiin mineraalimaasta lähtien eli turpeen alinen taso oli 0, jonka jälkeen kaivettiin ensimmäinen 5 cm kerros ja saavutettiin taso 1. Löydöt otettiin talteen kukin koordinaatilleen. Kaivettu maa seulottiin 5 mm silmäkoon seuloilla. Kaivausta jatkettiin, kunnes löydöt ja kulttuuri-maa loppuivat. Koekuopissa kaivamista jatkettiin yhtäjaksoisesti pinnasta pohjaan saakka seulomatta.

3. Maaperä ja kulttuurikerros

Pirskanlahden asuinpaikka sijaitsee jyrkän moreeniharjun rinteessä olevalla terassilla. Terassin maaperä oli hyvin kivistä soraa. Ylempänä rinteessä varsinaisen tutkimusalueen ulkopuolella oli myös hienoa hiekkää. Molemmilla kaivausalueilla ja koekuopissa huuhtoutumiskerros oli ohut ja rikkoutumaton. Kaivausalueilla 1 ja 2 likamaat alkoivat ensimmäisestä kaivauskerroksesta saakka. Alueella 1 likamaita jatkui kahdeksanteen kerrokseen saakka, joka oli myös viimeinen dokumentoitu taso. Alueella 2 likamaat loppuivat kolmannessa kaivauskerroksessa. Kaivausalueella 1 ruskeat ja

punertavat likamaat keskittyivät osittain avatun talopainanteen lattiaosaan. Ilmiön havaitsee selvimmin profiileista 508/206 - 502 ja 502/206 - 200 kts. kartta s. 22. Lattian alueen likamaat jatkuivat vielä 7. ja 8. kaivauserroksissa kun talon valleissa ja ulkopuolisilla alueilla maaperä oli jo puhdasta (kts. kartat s20 - 21.) Tasojen 7 ja 8 likamaat muodostivat kulman, joka oli jääne talon nurkkarakenteesta. Talopainanteen ympärillä oli havaittavissa valli, jossa maaperä oli erityisen kivistä. Valli on havaittavissa profiilissa 508/206 - 502 osuudella 506 - 505 ja profiilissa 502/206 - 200 osuudella 204,5 - 201. Kts. kartta s. 22. Kaivausalueella 1 tavattiin nokimaalaikkuja, hiiliä ja muutama palanut kivi. Varsinaisia liesirakennelmia ei tavattu.

4. Löydöt

	määrä:	paino:
asbestia	1	0.50 g
esine katkelma	1	6.70 g
nuolenkärki	1	5.90 g
kvartsi-iskoksia	823	2609.30 g
kvartsiesine kaavin	19	207.00 g
nuolenkärki	1	1.80 g
retusoitu iskos	7	21.50 g
veitsi	10	179.40 g
kvartsiitti-iskoksia	2	84.60 g
kvartsiraaka-aine kappaleita	3	1378.30 g
kvartsiytimiä	76	3062.30 g
palanutta luuta	329	19.70 g
palanutta savea	1	1.20 g
saviastian paloja	823	1094.00 g

5. Yhteenveto

Pirskanlahden kohde valittiin Ritokankaan asuinpaikkatutkimuksen jatkoksi koska se oli Ritokankaan lähiasuinpaikka samalta ajanjaksolta ja molemmissa oli havaittavissa asuinpainanteita. Pirskanlahden painanteesta ehdittiin avata vajaa neljännes ja olisi suotavaa, että projektin viimeisenä kenttäkautena painanne saataisiin tutkittua muilta osin. Kaivaustutkimuksissa paljastui kaivausalueelta 1 asumuksen suorakulmainen nurkka ja sitä ympäröivä valli, joka ilmeisesti ympäröi koko asuinpainannetta. Asuinpainanteen koko oli noin 15 x 6 m ja vallin leveys noin 2 m. Kaivausalueen 1 löytöjen levinnässä ei voi havaita korrelaatiota talonpohjan likamaiden levinnän kanssa. Löytöjä on sekä talon sisältä, vallilta että talon ulkopuolisilta kaivausalueilta. Toisaalta kaivausalueelle sijoittui vain pari neliometriä talon sisäaluetta, mikä rajoittaa levinnästä tehtäviä tulkintoja. (Kts. liite 3; levintäkartat). Kaivausalue 2 sijaitsi samalla terassilla kuin alue 1. Alueelta 2 tavattiin likamaata kolmesta kaivauskerroksesta. Alueelta 2 löytyi kvartsi-iskosten lisäksi liuskeinen nuolenkärki. Alueen 1 suurimmat löytöryhmät olivat kvartsi-iskokset ja saviastian palat. Kiviesineet olivat lähinnä kvartsikaapimia ja -veitsiä. Pirskanlahden saviastian palat ovat asbestisekoitteisia ja usein punaiseksi värjättyjä. Palat olivat huonokuntoisia ja jo löydettyäessä ne olivat hädän tuskin keramiikaksi tunnistettavina muruina. Joissakin paloissa on havaittavissa astioiden suora reuna. Alueelle kaivetut koekuopat olivat löydöttömiä.

Kaivausalueen 1 pinta-ala oli 36 neliometriä, alueen 2 pinta-ala 4 neliometriä ja lisäksi kaivettiin 5 neliömetrin kokoista koekuoppaa. Kaivausalueen yhteispinta-ala oli 45 neliometriä.

Dialuettelo

Kuvannut T. Karjalainen, ellei toisin mainita

- 41008 Kaivausalue 1 ennen turpeenpoistoa. NW-SE. S. Koivisto.
- 41009 Kaivausalue 1, asumuspainanne, taso 1. N-S.
- 41010 Alue 1, taso 2.
- 41011 Alue 1, taso 2. N-S.
- 41012 Alue 1, tasoa 2 ryhdytään kaivamaan.
- 41013 Alue 1, taso 3. N-S.
- 41014 Alue 1, taso 3. N-S.
- 41015 Yleiskuva kaivausalueelle, tasossa 3. SW-NE.
- 41016 Alue 1, taso 3. E-W.
- 41017 Kaivaja Pirkko Lukin vesiseuloo luita talon sisältä tummasta likamaasta.
- 41018 Piirtäjä, tutkimusavustaja ja kaivajat työnsä ääressä.
- 41019 Alue 1, taso 4. N-S.
- 41020 Alue 1, taso 4. Likamaaläikkä josta löytyi runsaasti palanutta luuta.
- 41021 Alue 1, taso 4. N-S.
- 41022 Alue 1, taso 6. N-S
- 41023 Alue 1, taso 7. Kerroksen kaivamista jatkettiin vain osin, ruuduissa 502-504/203-206 näkyy talon seinä.
- 41024 Alue 1 tasossa 8. Talon nurkka hyvin näkyvissä.
- 41025 Alue 1 tasossa 8. Talon nurkka hyvin näkyvissä.
- 41026 Alue 1 kaakkoisprofiili 502/200-206. NW-SE.
- 41027 Ryhmäkuva.
- 41028 Alue 2 tasossa 1. E. Lillqvist.
- 41029 Alue 2, taso 2. S. Koivisto.

Negatiiviluettelo

Kuvannut Taisto Karjalainen

- 113097 Asumuspainanne ennen turpeenpoistoa. NW-SE. Kuv. S. Koivisto.
- 113098 Asumuspainanne, taso 2. N-S.
- 113099 Asumuspainanne, kiveystä tasossa 2. E-W.
- 113100 Asumuspainanne tasossa 3. N-S.
- 113101 Piirtäjä, tutkimusavustaja ja kaivajat työnsä ääressä.
- 113102 Asumuspainanne, taso 3. N-S.
- 113103 Asumuspainanne, taso 3. Kuvassa tumma likamaa, josta runsaasti palanutta luuta. NW-SE.
- 113104 Asumuspainanne, taso 5. Osa likamaista jo hävinnyt. N-S.
- 113105 Asumuspainanne, taso 6. N-S.
- 113106 Asumuspainanne, taso 7. Talon nurkka. NW-SE.
- 113107 Asumuspainanne, tasossa 8. Talon nurkka näkyvissä. NW-SE.
- 113108 Asumuspainanne, tasossa 8. Talon nurkka näkyvissä. NW-SE.
- 113109 Asumuspainanne, kaakkoisprofiili 502/200-206.
- 113110 Alue 2, tasossa 1. W-E. Kuv. E. Lillqvist.
- 113111 Ryhmäkuva: ylh. vas. Ahti Metsokumpu, Ossi Lappalainen, Helmi Partanen, Elvi Pärnänen, Pirkko Lukin, Maija Ounasvuori ja Valma Tuovinen. Alh. vas. Satu Koivisto, Eeva Lillqvist, Taisto Karjalainen ja Veli Hinkkanen.

Karttaluettelo

RANTASALMI PIRSKANLAHTI b
Taisto Karjalainen 1998**s. Kartat**

11	Yleiskartta		1:500	A3
12	Pintaprofiilikartta	500/160 - 268		A4

ASUMUSPAINANNE

13	Pinta- ja pohjavaaituskartta		1.50	A4
14	Tasokartta	taso 1	1.50	A4
15	Tasokartta	taso 2	1.50	A4
16	Tasokartta	taso 3	1.50	A4
17	Tasokartta	taso 4	1.50	A4
18	Tasokartta	taso 5	1.50	A4
19	Tasokartta	taso 6	1.50	A4
20	Tasokartta	taso 7	1.50	A4
21	Tasokartta	taso 8	1.50	A4
22	Profiilikartta	508-502/206 ja 502/206-200	1.25	A3

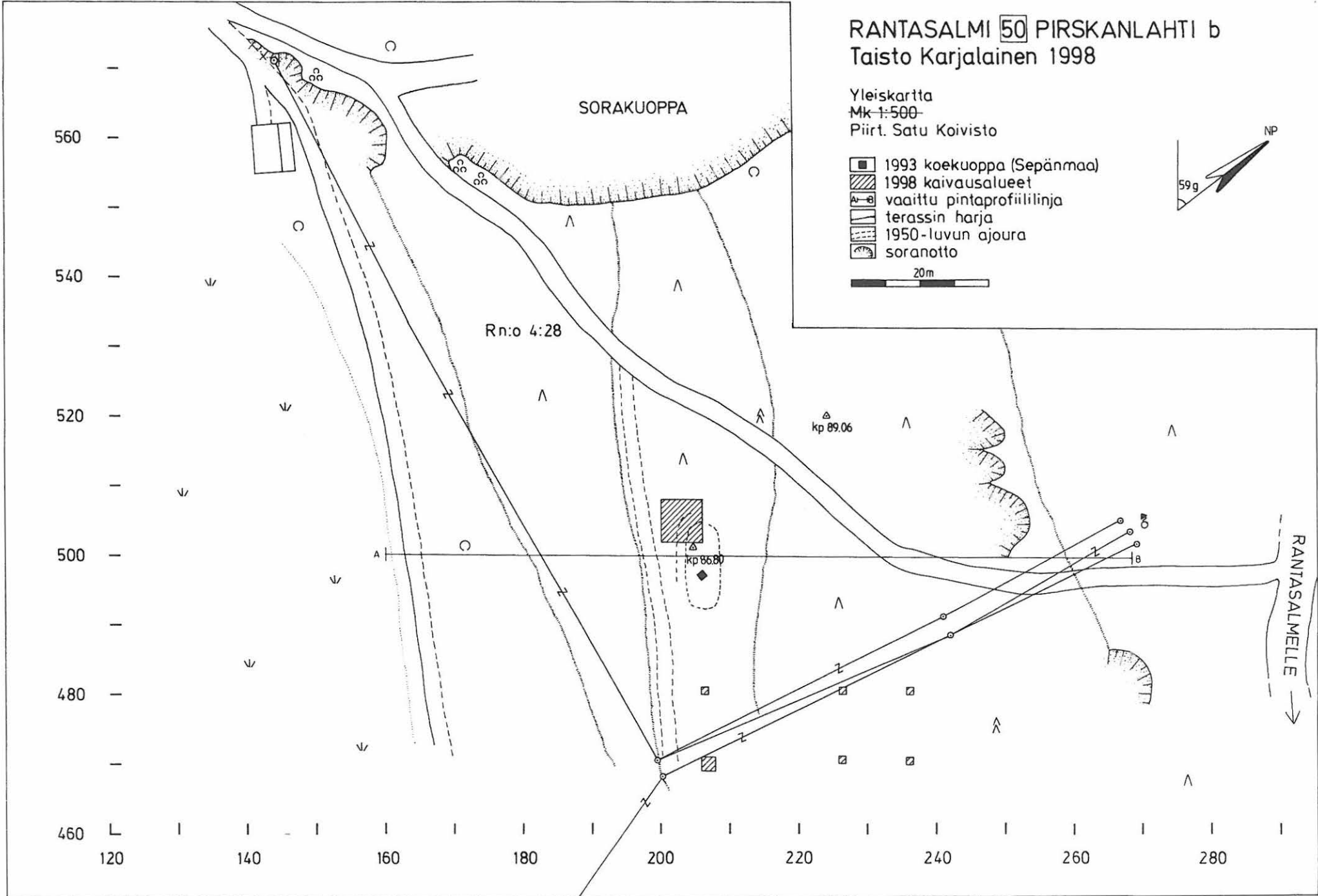
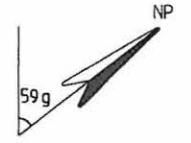
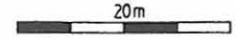
KAIVAUSALUE 2

23	Pinta- ja pohjavaaitus+tasokartta	tasot 0 - 2	1.50	A4
----	-----------------------------------	-------------	------	----

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b Taisto Karjalainen 1998

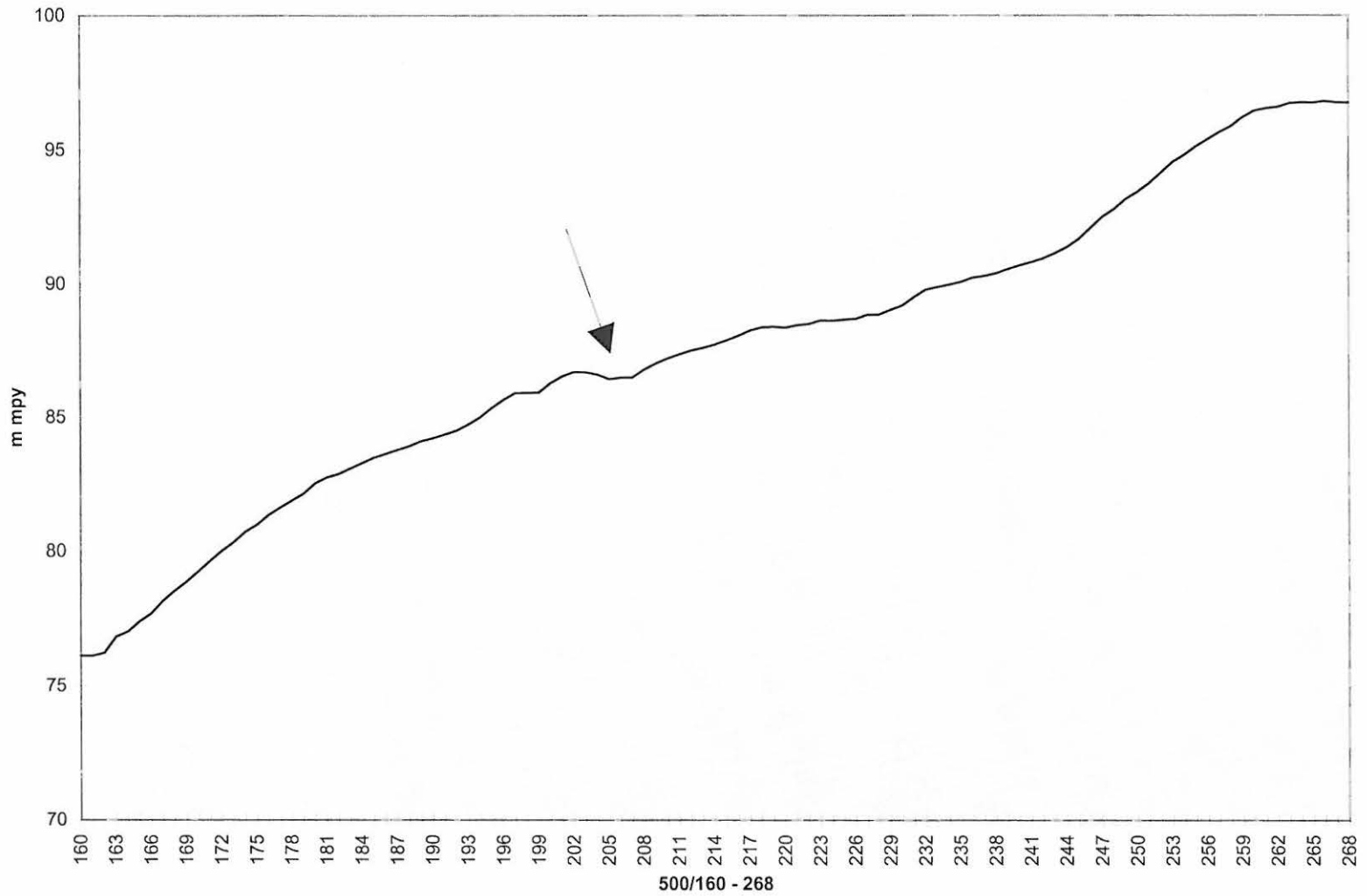
Yleiskartta
Mk 1:500-
Piirt. Satu Koivisto

- 1993 koekuoppa (Sepänmaa)
- 1998 kaivausalueet
- vaaittu pintaprofiililinja
- terrassin harja
- 1950-luvun ajoura
- soranotto

RANTASALMI PIRSKANLAHTI b
Taisto Karjalainen 1998

VAAITTU PINTAPROFIILILINJA

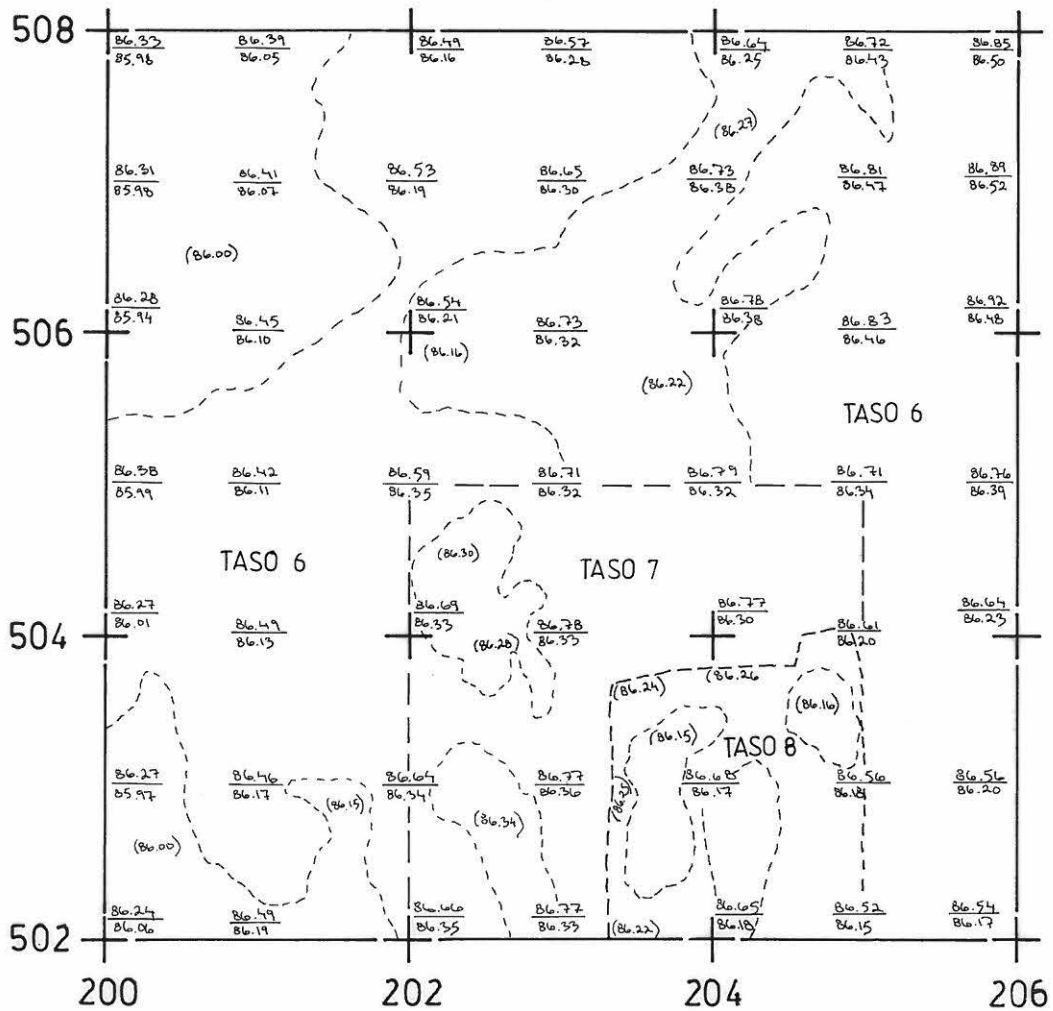
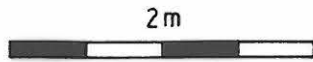
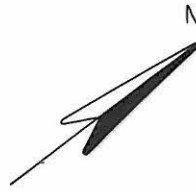

Asumuspainanne merkitty nuolella

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjainen 1998

Asumuspainanne
 Pinta- ja pohjavaaituskartta
 Korkeudet m mpy
 Mk 1:50
 Piirt. Satu Koivisto

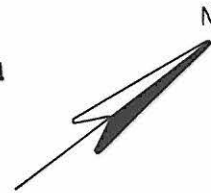
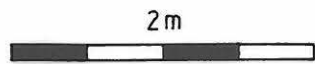

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

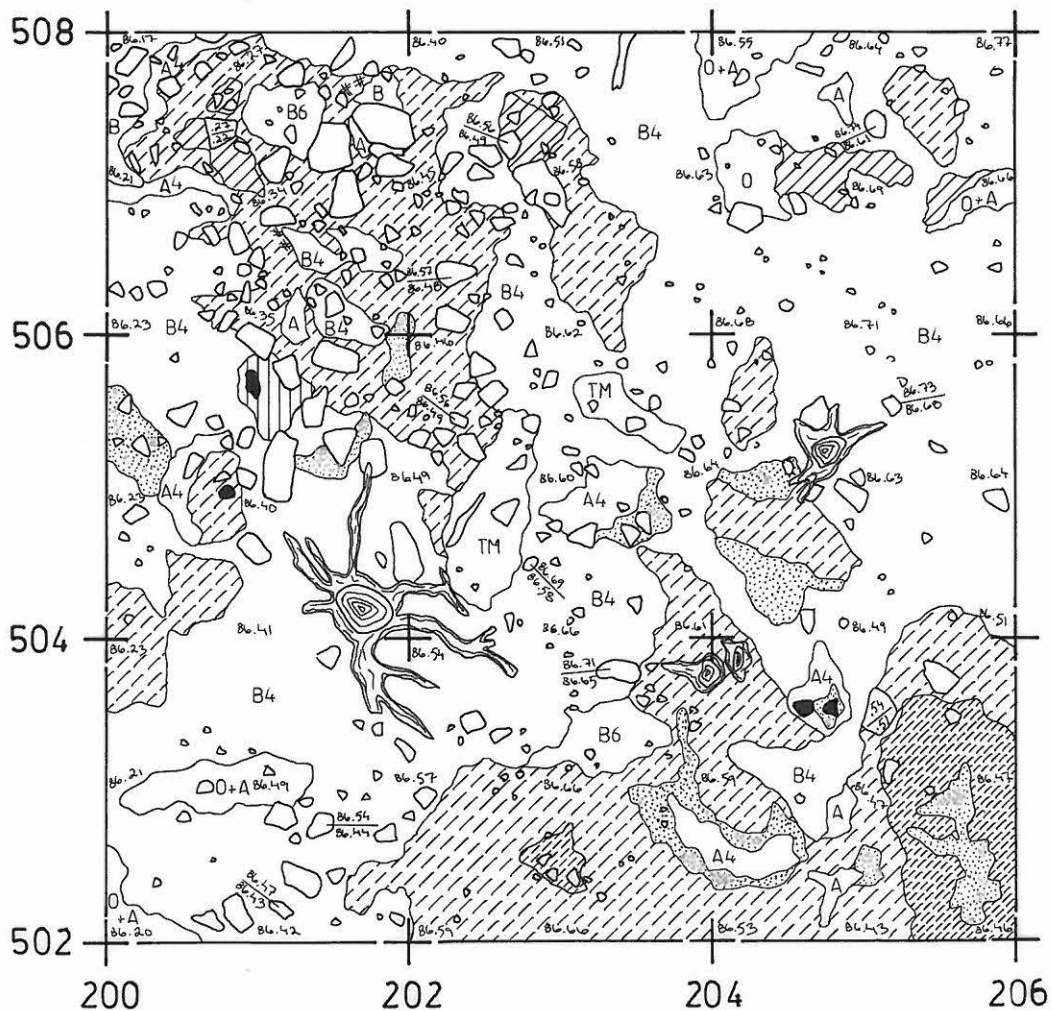
Taisto Karjainen 1998

Asumuspainanne
Taso 1
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

- kanto/juuria
- turve
- huuhtoutunut
- rikastunut
- puhdas vaalea
- hieta

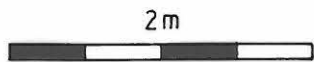
- 4 hiekka
- 5 karkea hiekka
- 6 sora
- TM täytemaa
- ruskea likamaa
- tummanruskea likamaa
- punertava likamaa
- tummanpun. likamaa
- harmaa likamaa
- punainen palomaa
- nokimaa
- voimakas nokimaa
- palamaton/palanut kivi
- hiili
- palanutta luuta

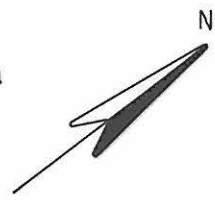
RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1998

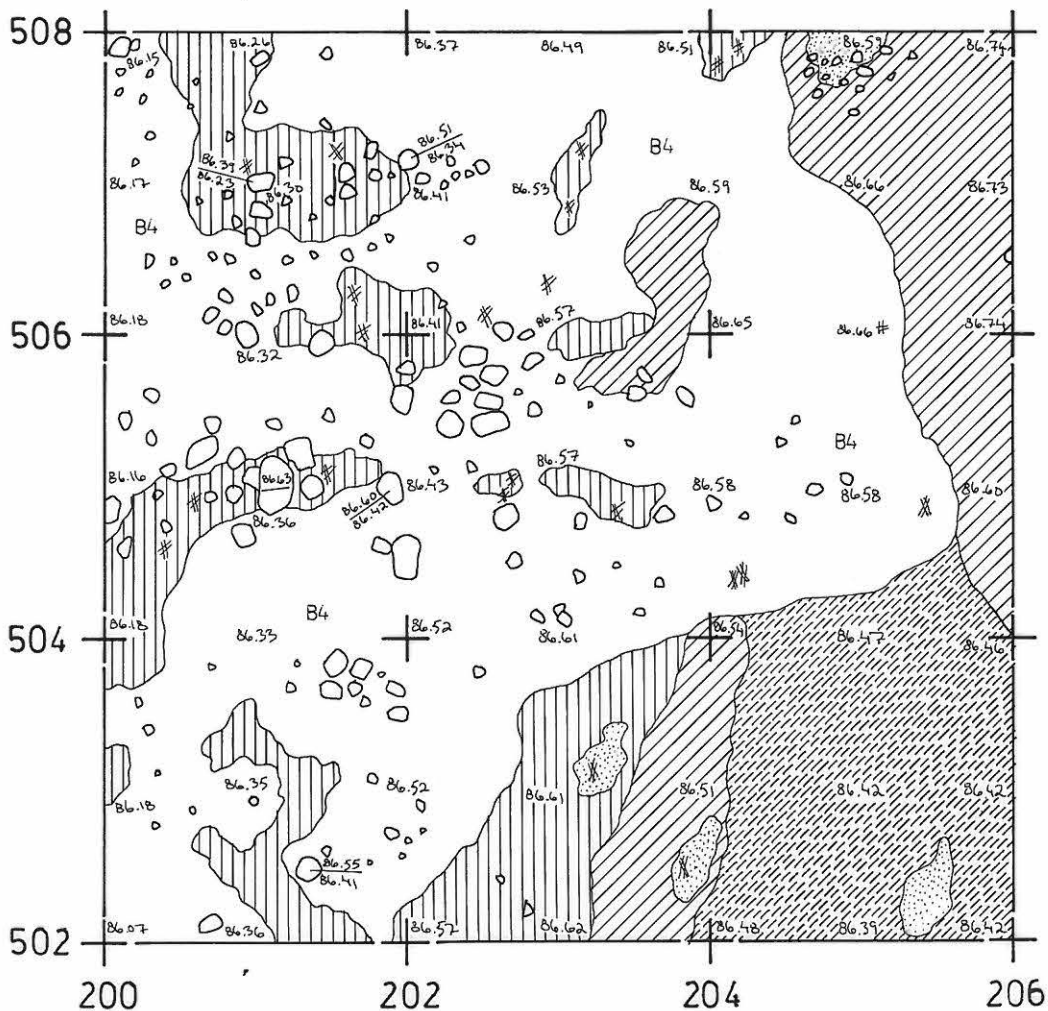
Asumuspainanne
Taso 2
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Taisto Karjalainen

4	hiekk
5	karkea hiekk
6	sora
TM	täytemaa
	ruskea likamaa
	tummanruskea likamaa
	punertava likamaa
	tummanpun. likamaa
	harmaa likamaa
	punainen palomaa
	nokimaa
	voimakas nokimaa
	palamaton/palanut kivi
	hiili
	palanutta luuta

	kanto/juuria
	turve
	A huuhtoutunut
	B rikastunut
	C puhdas vaalea
	3 hieta

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjainen 1998

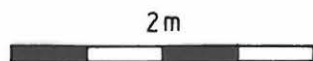
Asumuspainanne

Taso 3

Korkeudet m mpy

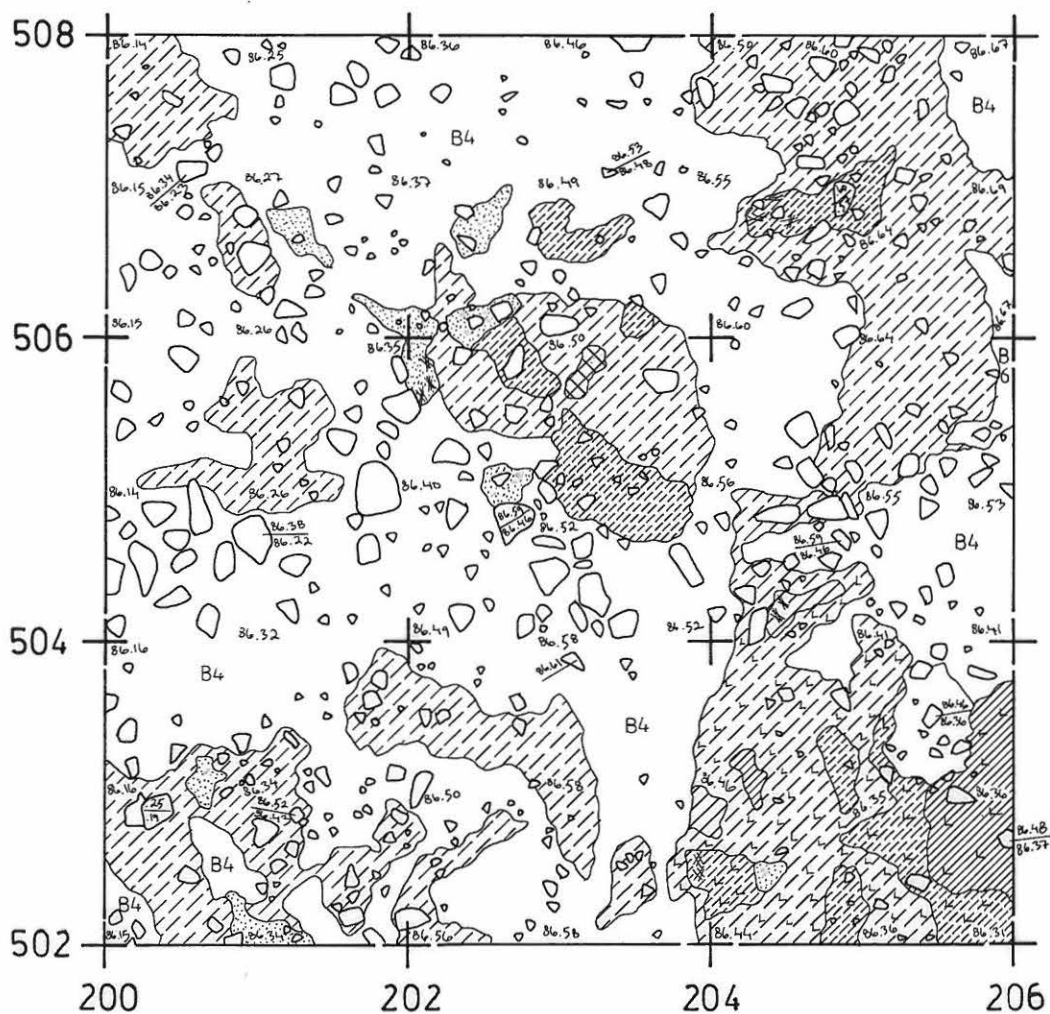
Mk 1:50

Piirt. Satu Koivisto

	kanto/juuria
	turve
	huuhtoutunut
	rikastunut
	puhdas vaalea
	hieta

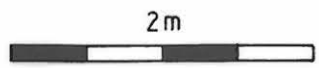
	4	hiekkä
	5	karkea hiekkä
	6	sora
	TM	täytemaa
	1	ruskea likamaa
	2	tummanruskea likamaa
	3	punertava likamaa
	4	tummanpun. likamaa
	5	harmaa likamaa
	6	punainen palomaa
	7	nokimaa
	8	voimakas nokimaa
	9	palamaton/palanut kivi
	10	hiili
	11	palanutta luuta

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

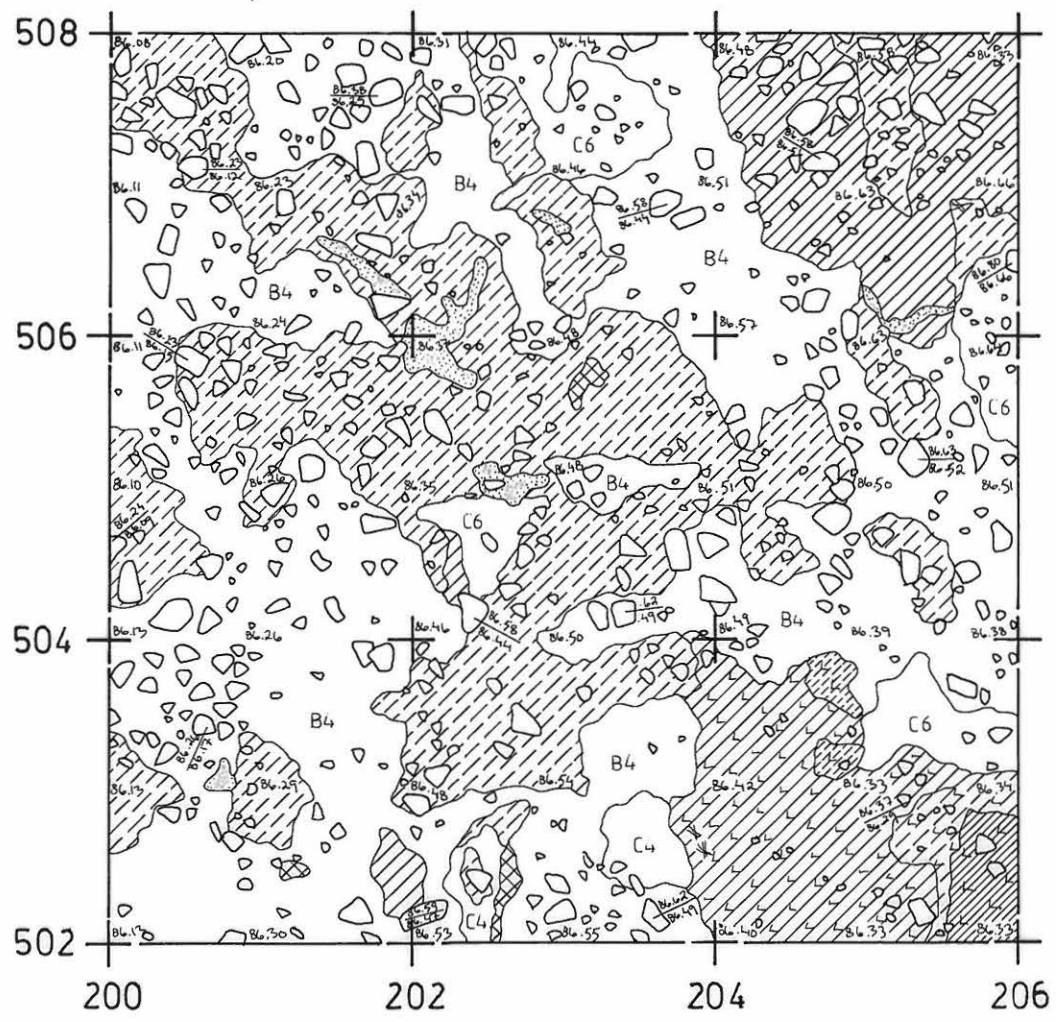
Taisto Karjainen 1998

Asumuspainanne
Taso 4
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

- kanto/juuria
- turve
- huuhtoutunut
- rikastunut
- puhdas vaalea
- hieta

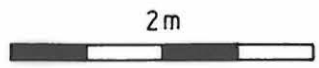
- 4 hiekka
- 5 karkea hiekka
- 6 sora
- TM täytemaa
- ruskea likamaa
- tummanruskea likamaa
- punertava likamaa
- tummanpun. likamaa
- harmaa likamaa
- punainen palomaa
- nokimaa
- voimakas nokimaa
- palamaton/palanut kivi
- hiili
- palanutta luuta

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

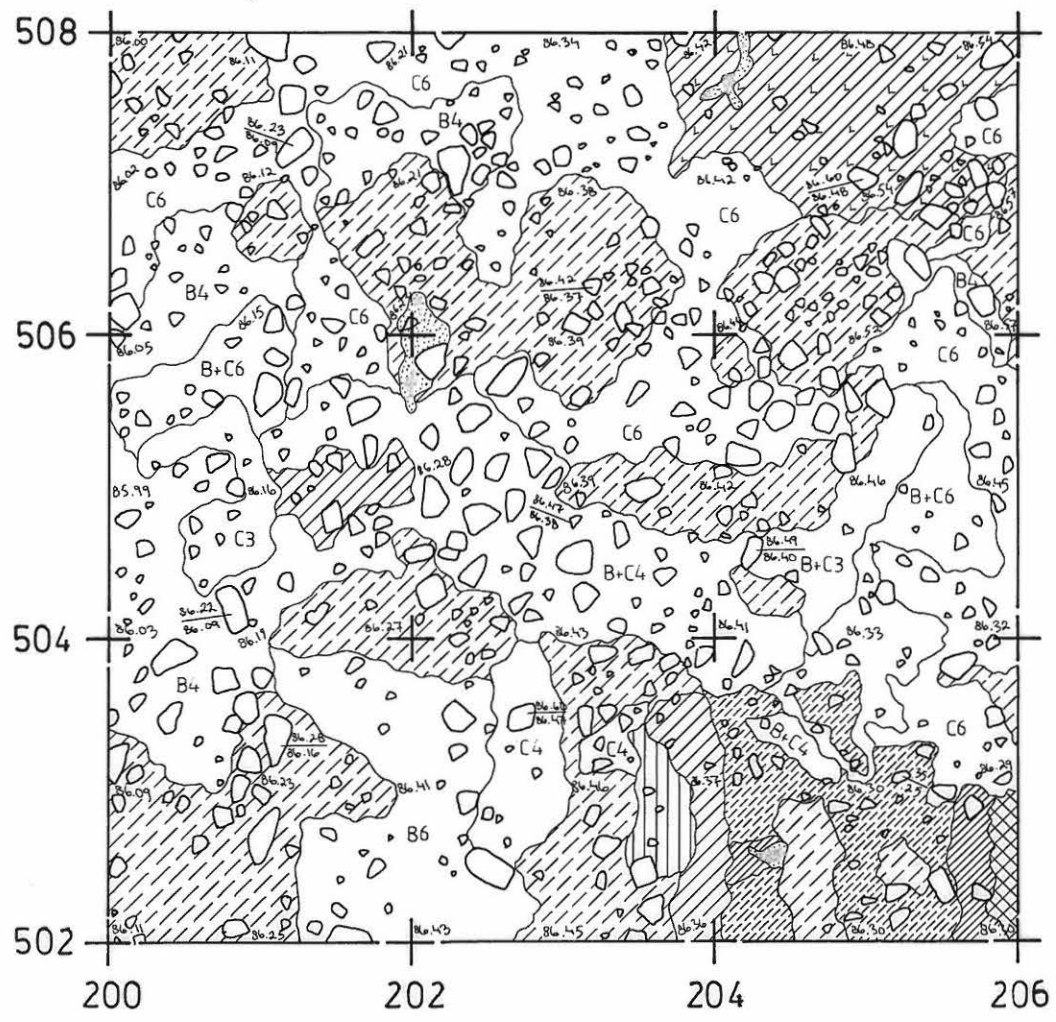
Taisto Karjainen 1998

Asumuspainanne
Taso 5
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

- kanto/juuria
- turve
- huuhtoutunut
- rikastunut
- puhdas vaalea
- hieta

- 4 hiekka
- 5 karkea hiekka
- 6 sora
- TM täytemaa
- ruskea likamaa
- tummanruskea likamaa
- punertava likamaa
- tummanpun. likamaa
- harmaa likamaa
- punainen palomaa
- nokimaa
- voimakas nokimaa
- palamaton/palanut kivi
- hiili
- palanutta luuta

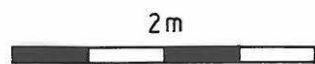

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

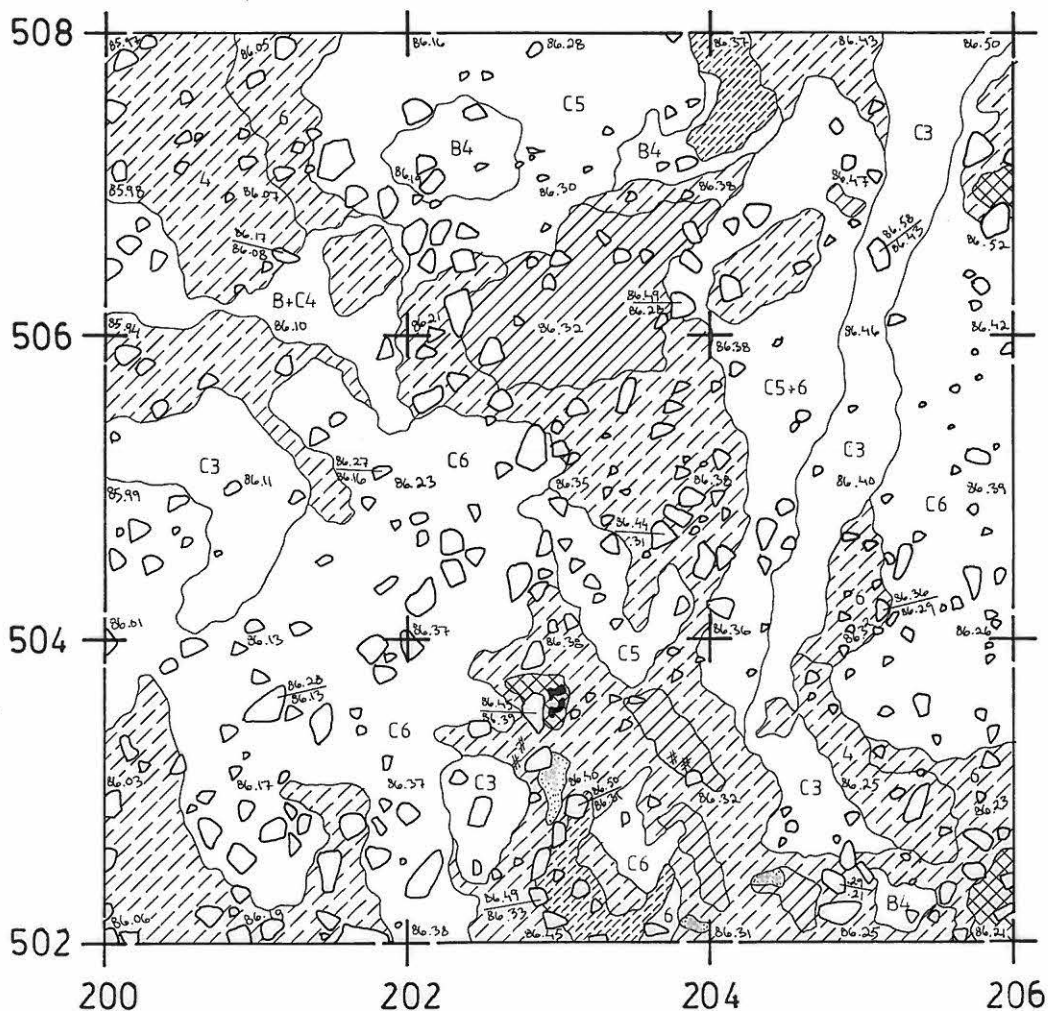
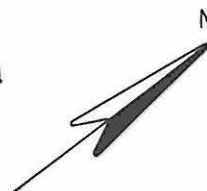
Taisto Karjainen 1998

Asumuspainanne
Taso 6
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

- kanto/juuria
- turve
- huuhtoutunut
- rikastunut
- puhdas vaalea
- hieta

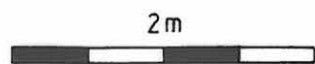
- 4 hiekka
- 5 karkea hiekka
- 6 sora
- TM täytemaa
- ruskea likamaa
- tummanruskea likamaa
- punertava likamaa
- tummanpun. likamaa
- harmaa likamaa
- punainen palomaa
- nokimaa
- voimakas nokimaa
- palamaton/palanut kivi
- hiili
- palanutta luuta

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

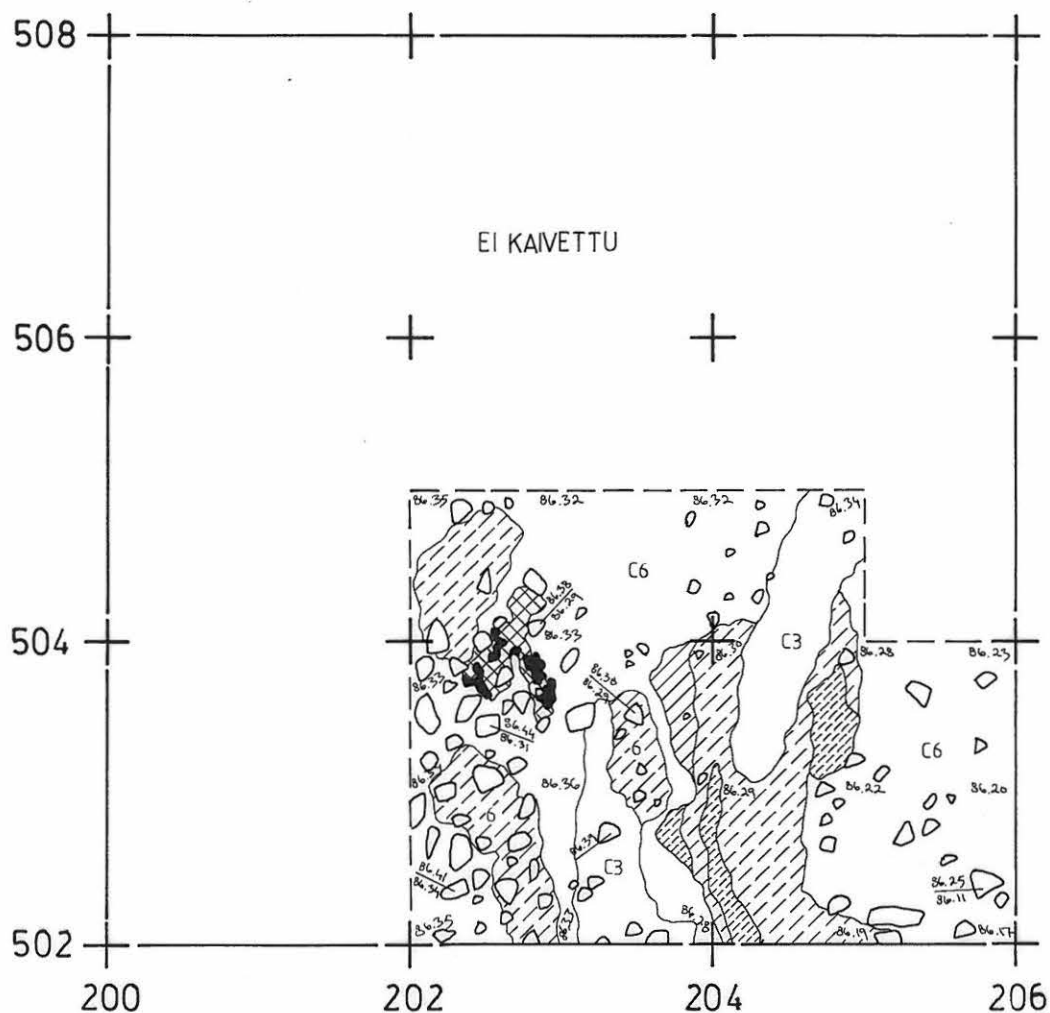
Taisto Karjainen 1998

Asumuspainanne
Taso 7
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

	kanto/juuria
	turve
	huuhtoutunut
	rikastunut
	puhdas vaalea
	hieta

	4	hiekkä
	5	karkea hiekkä
	6	sora
	TM	täytemaa
	1	ruskea likamaa
	2	tummanruskea likamaa
	3	punertava likamaa
	4	tummanpun. likamaa
	5	harmaa likamaa
	6	punainen palomaa
	7	nokimaa
	8	voimakas nokimaa
	9	palamaton/palanut kivi
	10	hiili
	11	palanutta luuta

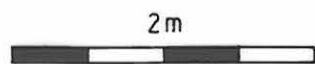

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

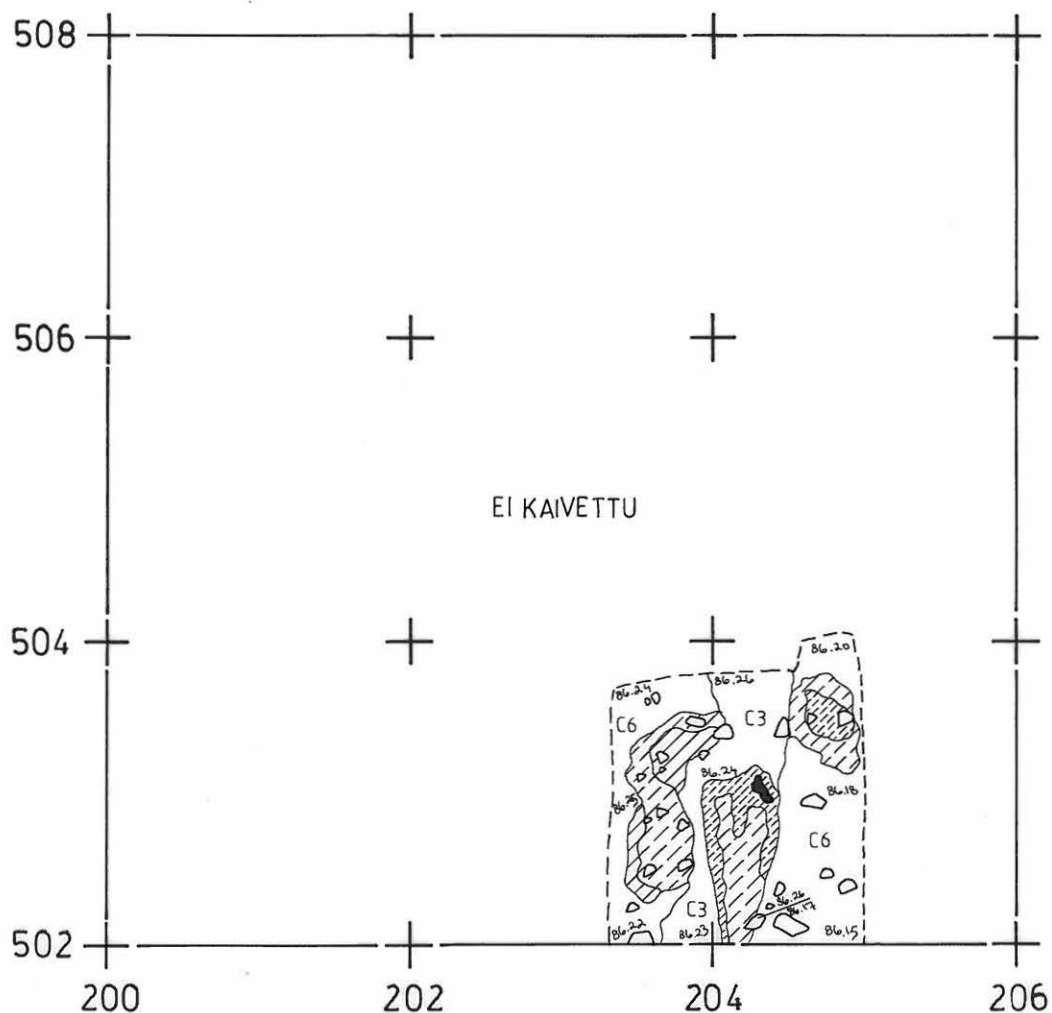
Taisto Karjainen 1998

Asumuspainanne
Taso 8
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

- kanto/juuria
- turve
- huuhtoutunut
- rikastunut
- puhdas vaalea
- hieta

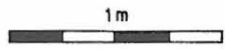
- 4 hiekka
- 5 karkea hiekka
- 6 sora
- TM täytemaa
- ruskea likamaa
- tummanruskea likamaa
- punertava likamaa
- tummanpun. likamaa
- harmaa likamaa
- punainen palomaa
- nokimaa
- voimakas nokimaa
- palamaton/palanut kivi
- hiili
- palanutta luuta

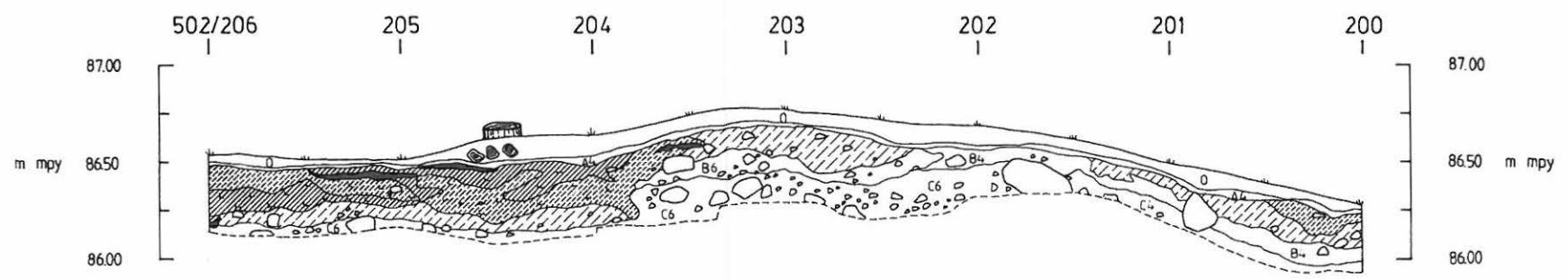
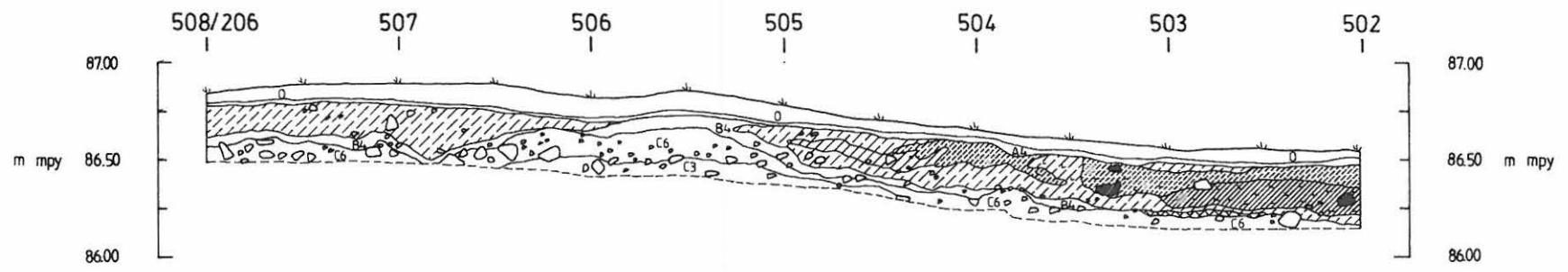
RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1998

Asumuspainanne
 Profiilit 508-502/206 ja
 502/206-200
 Korkeudet m mpy
 Mk 1:25
 Piirt. Satu Koivisto

0	turve		ruskea likamaa
A	huuhtoutunut		tummanruskea likamaa
B	rikastunut		punertava likamaa
C	puhdas vaalea		tummanpun. likamaa
3	hieta		punainen palomaa
4	hiekkä		hiili
6	sora		voimakas nokimaa
	palanut/palamaton kivi		palanutta luuta

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1998

Kaivausalue 2

Pinta- ja pohjavaaitus ja tasot 0-2

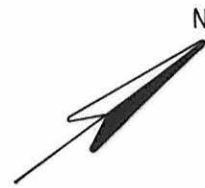
Korkeudet m mpy

Mk 1:50

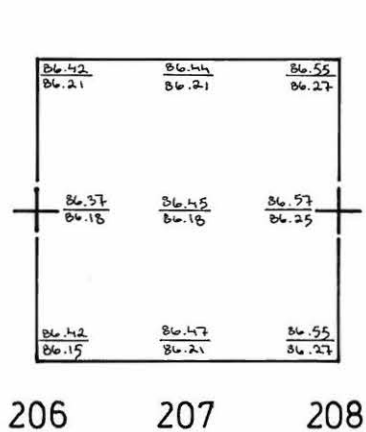
Piirt. Eeva Lillqvist ja

Taisto Karjalainen

A	huuhtoutunut hiekka
B	rikastunut hiekka
C	pohjamaa
	heikko ruskea likamaa
	ruskea likamaa
	harmaa likamaa
#	hiili
	kivi

2 m

471

470

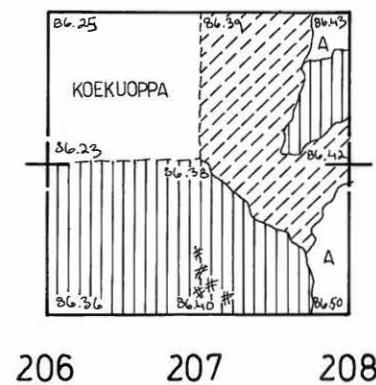
469

206

207

208

TASO 0

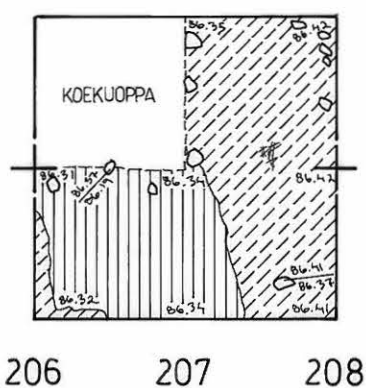

206

207

208

TASO 1

206

207

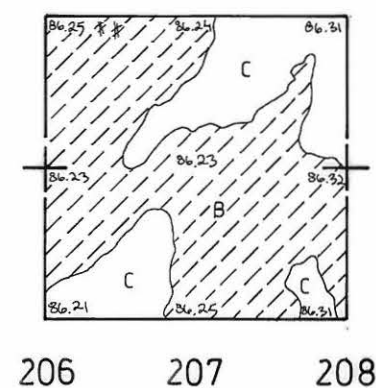
208

471

470

469

TASO 2

206

207

208

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI 6

Taisto Karjalainen 1998

113097

Asumuspainanne ennen turpeenpoistoa. NW-SE. Kuv. S. Koivisto.

113098

Asumuspainanne, taso 2. N-S.

113099

Asumuspainanne, kiveystä tasossa 2.
E-W.

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI

Taisto Karjalainen 1998

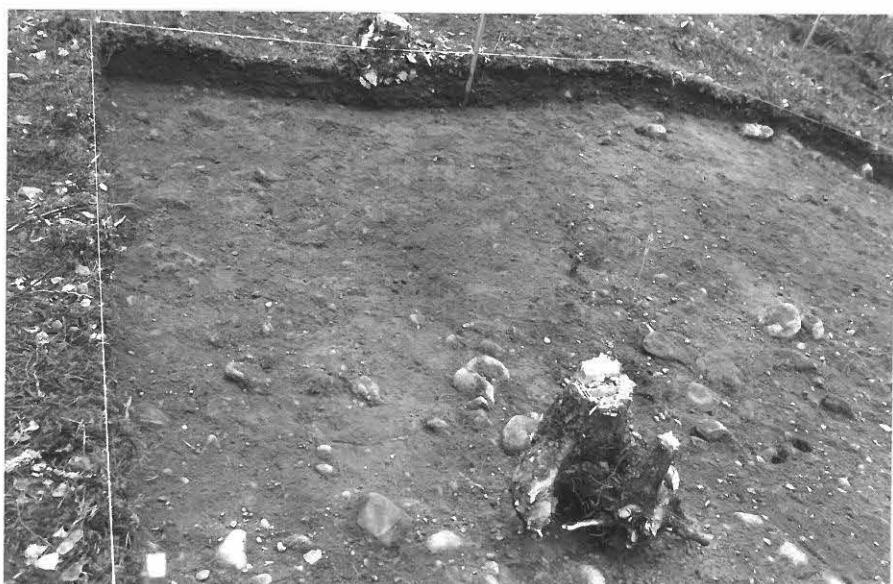
113100

Asumuspainanne tasossa 3. N-S.

113101

Piirtäjä, tutkimusavustaja ja kaivajat
työnsä ääressä.

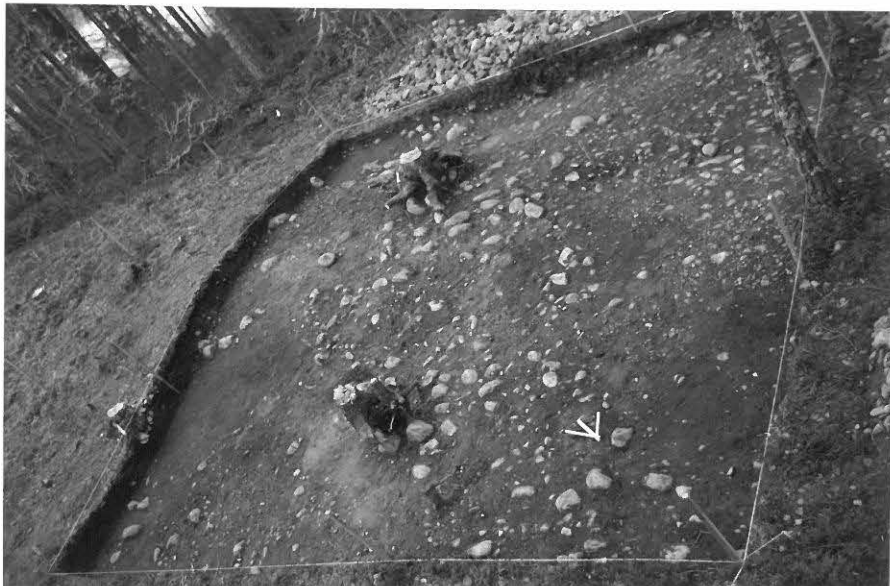

113103

Asumuspainanne, taso 3. Kuvassa
tumma likamaa, josta runsaasti pala-
nutta luuta. NW-SE.

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b
Taisto Karjalainen 1998

113104

Asumuspainanne, taso 5. Osa likamaista jo hävinnyt. N-S.

113105

Asumuspainanne, taso 6. N-S.

113106

Asumuspainanne, taso 7. Talon nurkka. NW-SE.

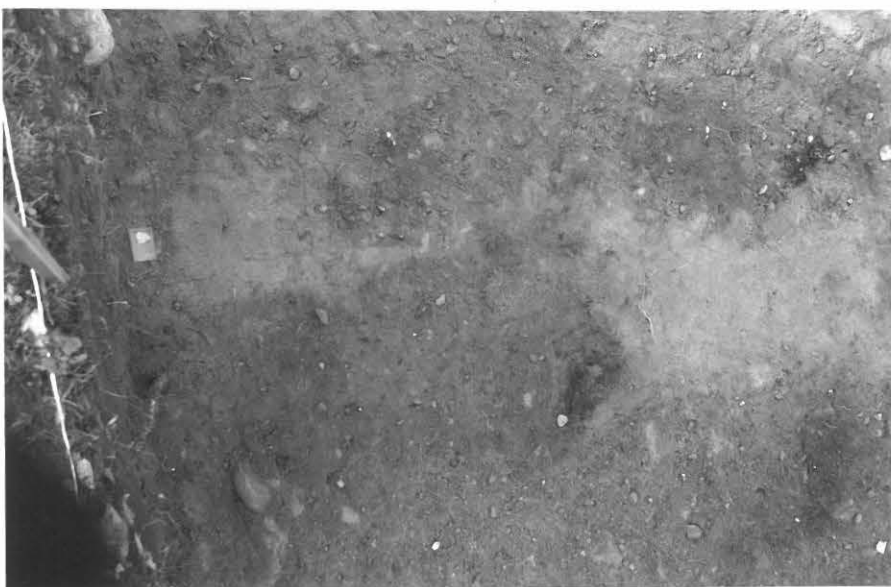
27

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b
Taisto Karjalainen 1998

113107

Asumuspainanne, tasossa 8. Talon
nurkka näkyvissä. NW-SE.

113108

Asumuspainanne, tasossa 8. Talon
nurkka näkyvissä. NW-SE.

113109

Asumuspainanne, kaakkoisprofiili
502/200-206.

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1998

113110

Alue 2, tasossa 1. W-E. Kuv. E. Lillqvist.

113111

Ryhänäkuva: ylh. vas. Ahti Metsokumpu, Ossi Lappalainen, Helmi Partanen, Elvi Pärnänen, Pirkko Luikin, Maija Ounasvuori ja Valma Tuovinen. Alh. vas. Satu Koivisto, Eeva Lillqvist, Taisto Karjalainen ja Veli Hinkkanen.

Liite 1 Luuanalyysi

RANTASALMI Pirskanlahti B KM 31389 /Karjalainen, T. 1998

Luuanalyysi 31. 10. 1999 Kristiina Mannermaa

Aineistosta tunnistettiin yhteensä **55** kappaletta jotka jakautuvat alueittain seuraavasti:

	Alue 1	Alue 2, koekuoppa
Castor fiber (majava)	2	-
Lepus timidus (metsäjänis)	1	-
Ruminantia (märehtijät)	1	-
Megamammalia (suuret nisäkkäät)	-	1
Esox lucius (hauki)	11	-
Cyprinidae (särkikalat)	1	-
Teleostei (kalat)	38	-
Yhteensä	54	1

Aineisto oli pieni ja luunkappaleet sirpaleisia. Eniten määritettiin kalojen luita, joissa hauki on ainoa määritetty laji. Yksi kalanluu määritettiin särkikalalan luuksi. Nisäkkäistä runsain on majava, josta määritettiin kolme palasta. Näistä kaksi ovat pään luista ja kolmas reisiluusta. Aineistossa oli yksi metsäjäniksen varvas- tai sorminivel. Tarkemmin määrittämättömiä nisäkkään luita tunnistettiin viisi kappaletta, joista yksi kuuluu suurelle nisäkkäälle (alue 2, koekuoppa). Työstettyjä luita on neljä (löytönumerot 656, 671, 678 ja 680). Näistä kolmessa on reikä tai kolo. Minimiyksilömäärä jäi kaikilla lajeilla yhteen.

Helsingissä 31.10. 1999

Kristiina Mannermaa

RANTASALMI Pirskanlahti B KM 31389 /Karjalainen, T. 1998

Luuanalyysi 31. 10.1999 Kristiina Mannermaa

*=vähimmäisyksilömäärän (MNI) laskemiseen soveltuva fragmentti

Alue 1

627	-		
628	-		
629	5	dens, radix dentis fr.	Ruminantia
630	-		
631	-		
632	-		
633	-		
634	-		
635	1	cranium fr.	Castor fiber
	1	phal. 1/2 dist. fr.	Lepus timidus
636	-		
637	-		
638	1	dentale fr. (LIIMATTU)	Esox lucius
639	5	dentale, dens. fr.	Esox lucius
	1	quadratum sin. fr.	"
	4	vertebra fr.	Teleostei
	1	costa prox. fr.	"
	6	costa/lepidotrichia fr.	"
640	1	dentale sin. ant. fr.*	Esox lucius
	1	costa/lepidotrichia fr.	Teleostei
641	1	costa prox. fr.	Teleostei
	1	costa/lepidotrichia fr.	"
642	1	dentale fr.	Esox lucius
	1	vertebra fr.	Teleostei
	3	costa/lepidotrichia fr.	"
643	1	dentale fr.	Esox lucius
	1	quadratum fr.	Cyprinidae
	5	vertebra fr.	Teleostei
	8	costa/lepidotrichia fr.	"
644	-		

645	-		
646	-		
647	-		
648	-		
649	-		
650	-		
651	-		
652	-		
653	-		
654	-		
655	1	vertebra fr.	Teleostei
656		TYÖSTETTY?	
657	-		
658	-		
659	-		
660	-		
661	-		
662	-		
663	1	vertebra fr.	Teleostei
664	-		
665	-		
666	-		
667	-		
668	-		
669	-		
670	-		
671		TYÖSTETTY (REIKÄ)?	
672	-		
673	1 1	femur dex, prox. fr. excl. epiph. fr. vertebra fr.	Castor fiber Teleostei

674	-		
675	-		
676	1	vertebra fr.	Teleostei
677	-		
678		TYÖSTETTY (REIKÄ)?	
679	-		
680		TYÖSTETTY (REIKÄ)?	
681	1	dentale dex. ant. fr.*	Esox lucius
682	-		
683	-		
684	-		
685		ASBESTIA	

Alue 2, koekuoppa

686			Megamammalia
-----	--	--	--------------

RANTASALMI Ritokangas/ Karjalainen, T. 1998

Luuanalyysi 31.10. 1999 Kristiina Mannermaa

Alue 2, krs 2 x=112,84 y=1197,64

-

Helsingissä 31.10. 1999

Kristiina Mannermaa

Liite 3 Levintäkartat

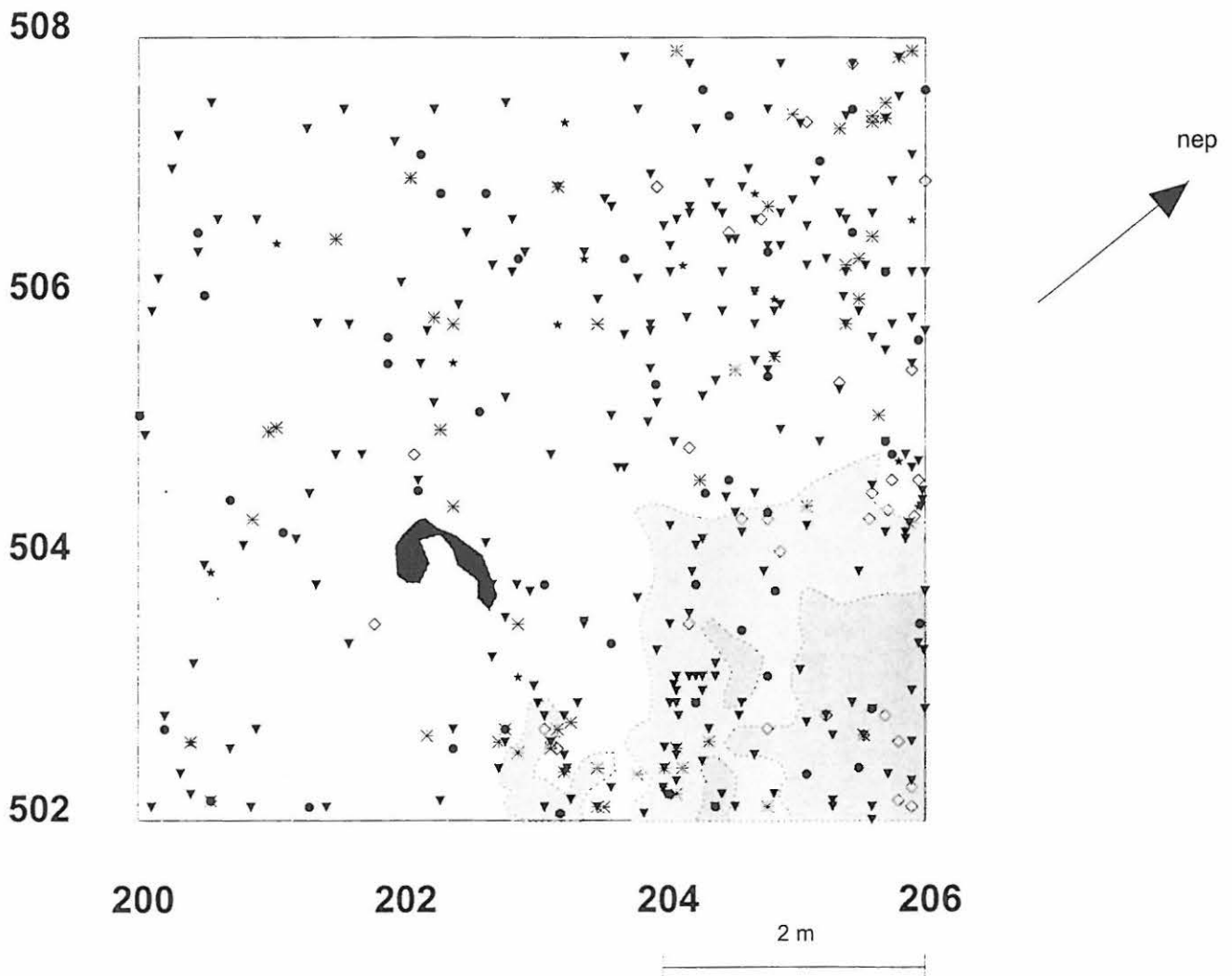

Rantasalmi [50] Pirskanlahti b
Taisto Karjalainen 1998

Asumuspainanne
Löytö- ja likamaakartta
Kaikki kerrokset
Piirt. Satu Koivisto

- ▼ kvartsi-iskoksia
- * kvartsiesineitä
- kvartsiytimiä
- ◇ palanutta luuta
- * saviastian paloja

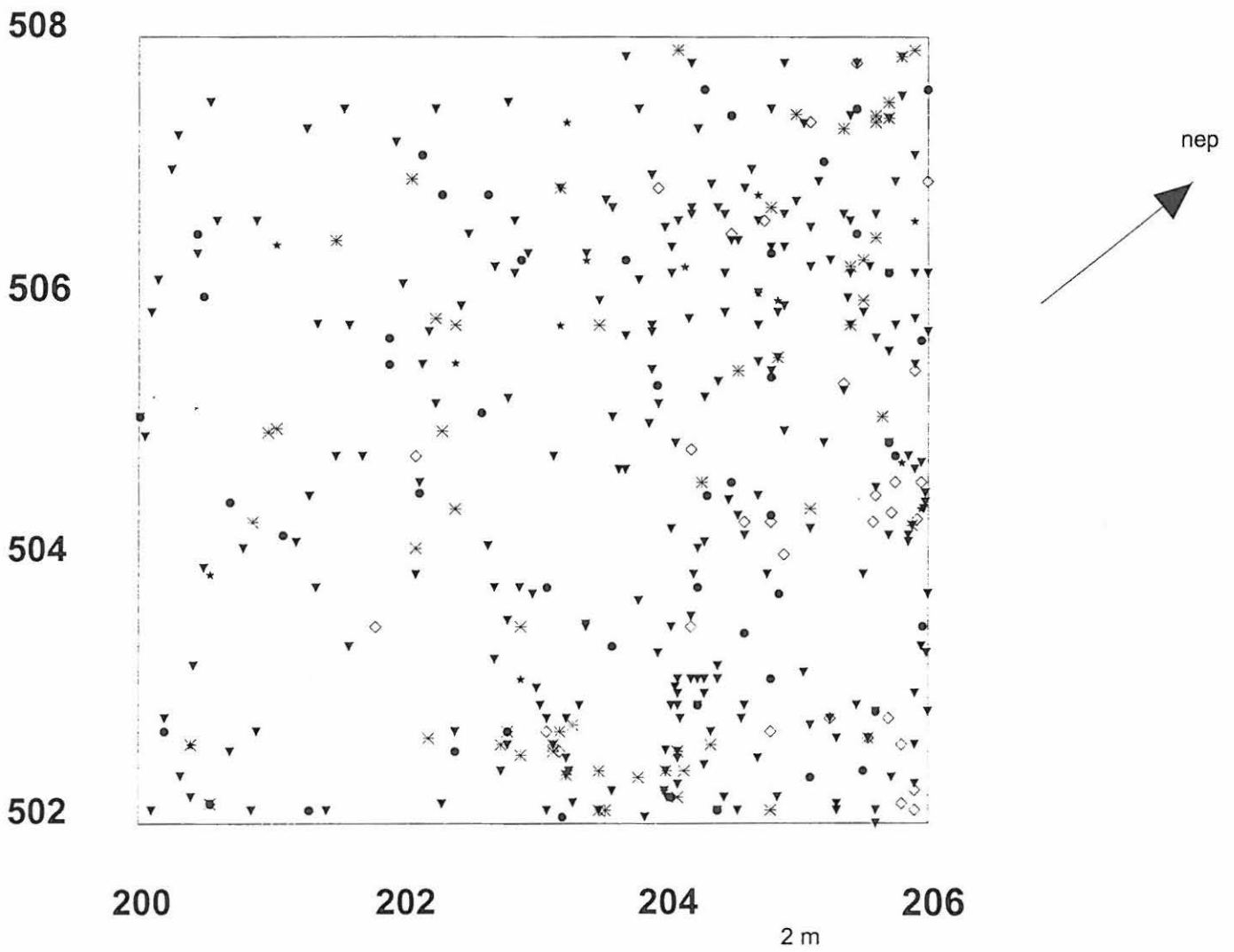
- tummanruskea likamaa
- ◻ tummanpunainen likamaa
- voimakas nokimaa

Rantasalmi [50] Pirskanlahti b
Taisto Karjalainen 1998

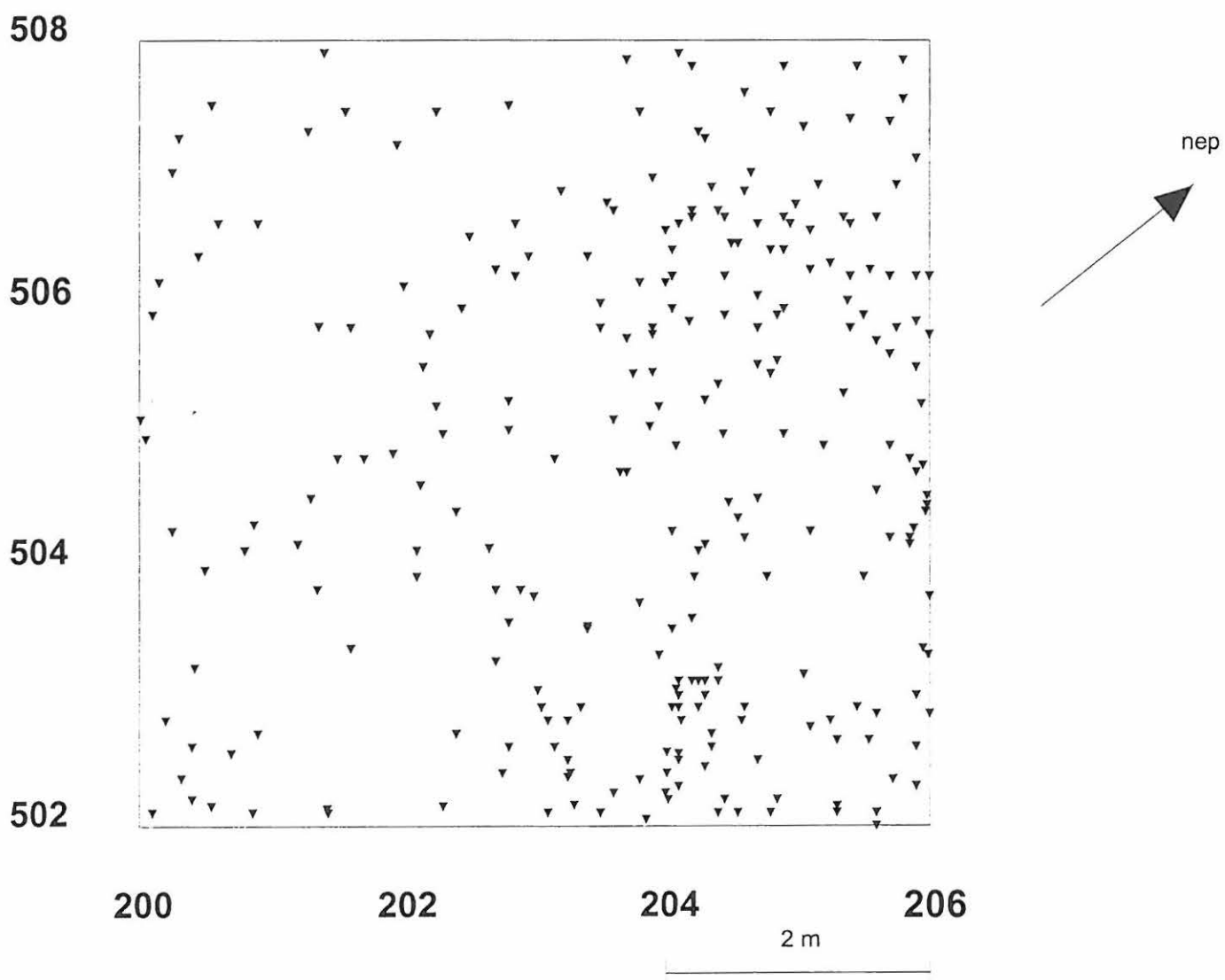
Asumuspainanne
Löytökartta
Kaikki kerrokset
Piirt. Satu Koivisto

- ▼ kvartsi-iskoksia
- * kvartsiesineitä
- kvartsiytimiä
- ◇ palanutta luuta
- * saviastian paloja

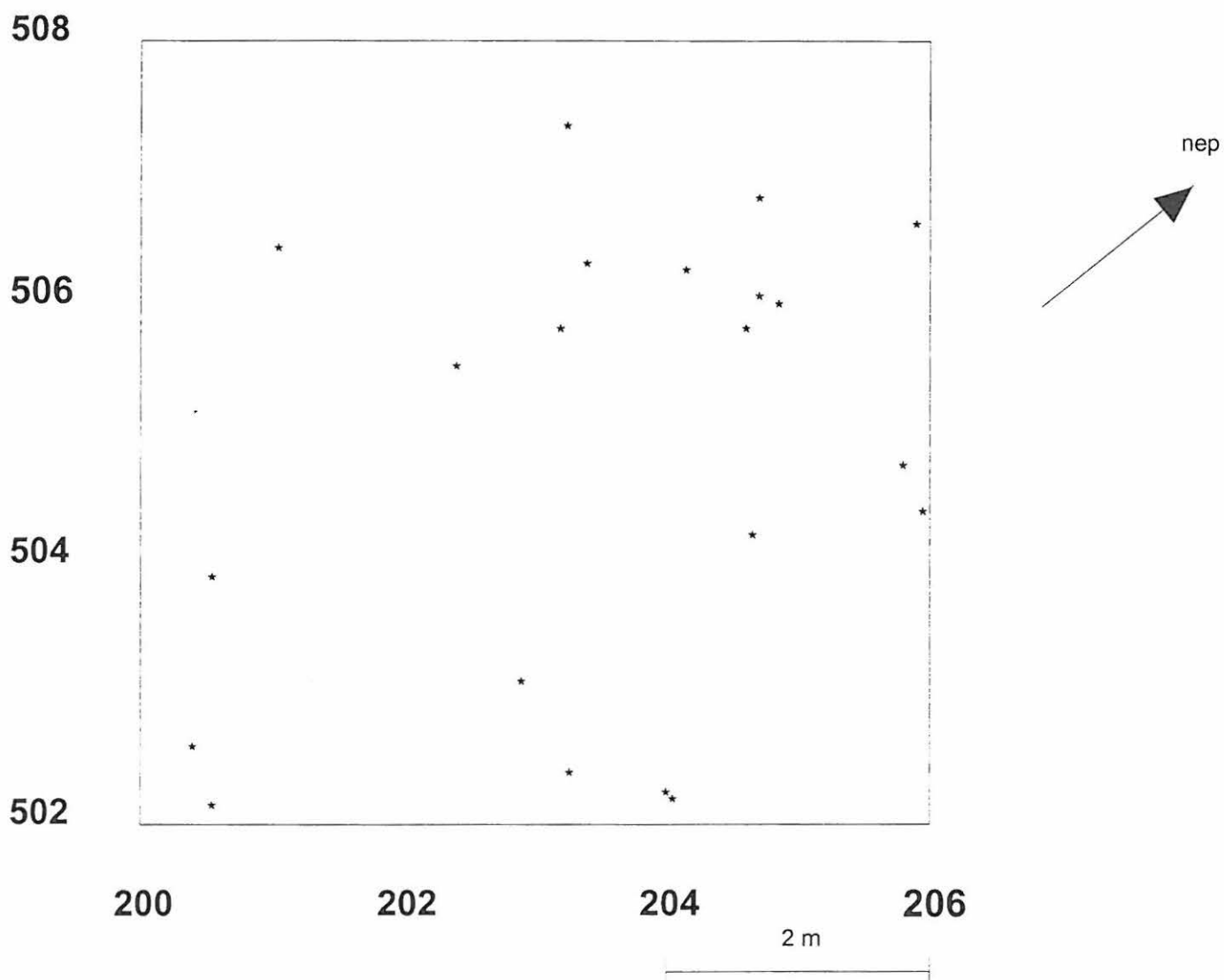
Rantasalmi [50] Pirskanlahti b
Taisto Karjalainen 1998

Asumuspainanne
Löytökartta: kvartsi-iskoksia
Kaikki kerrokset
Piirt. Satu Koivisto

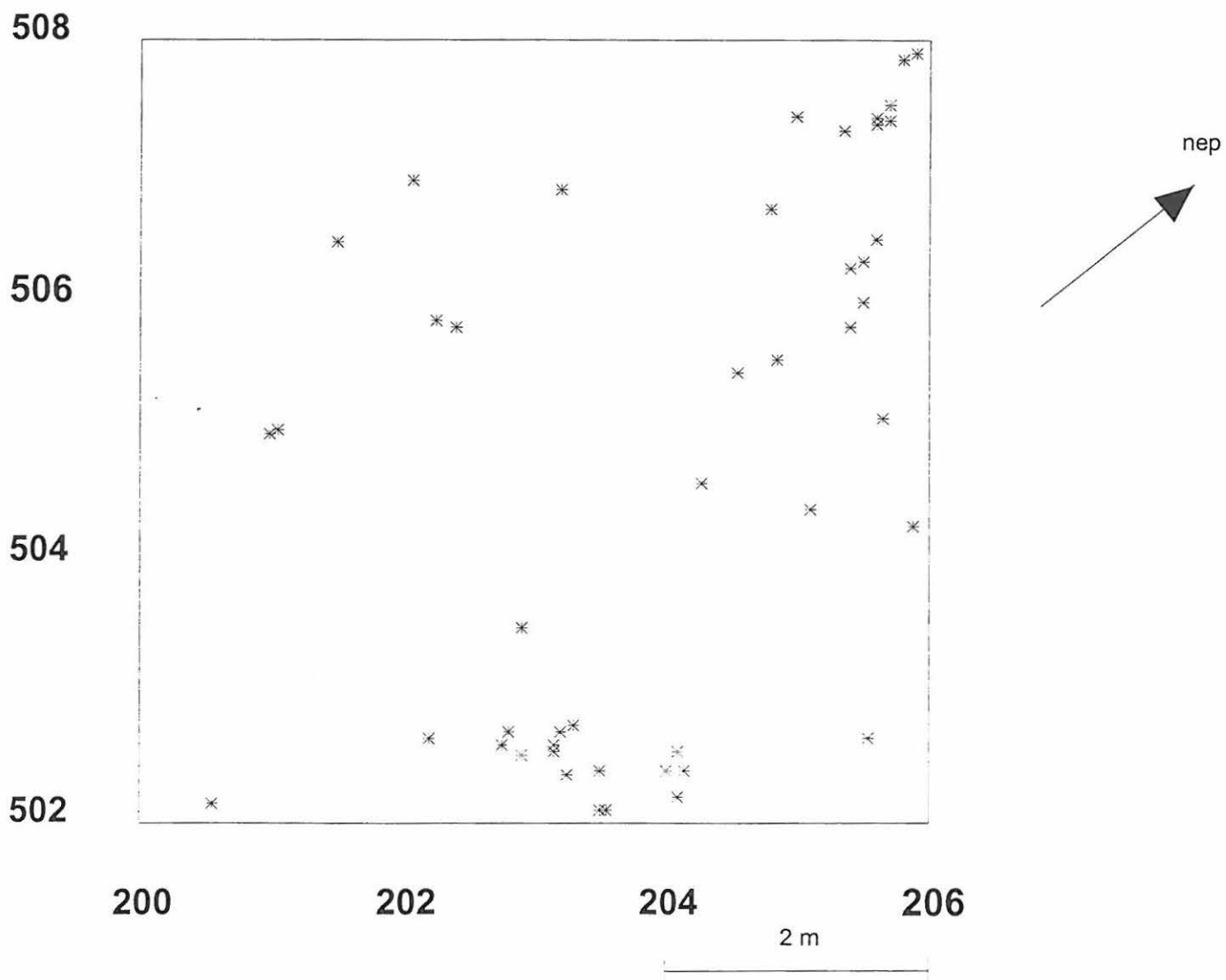
Rantasalmi [50] Pirskanlahti b
Taisto Karjalainen 1998

Asumuspainanne
Löytökartta: kvartsiesineitä
Kaikki kerrokset
Piirt. Satu Koivisto

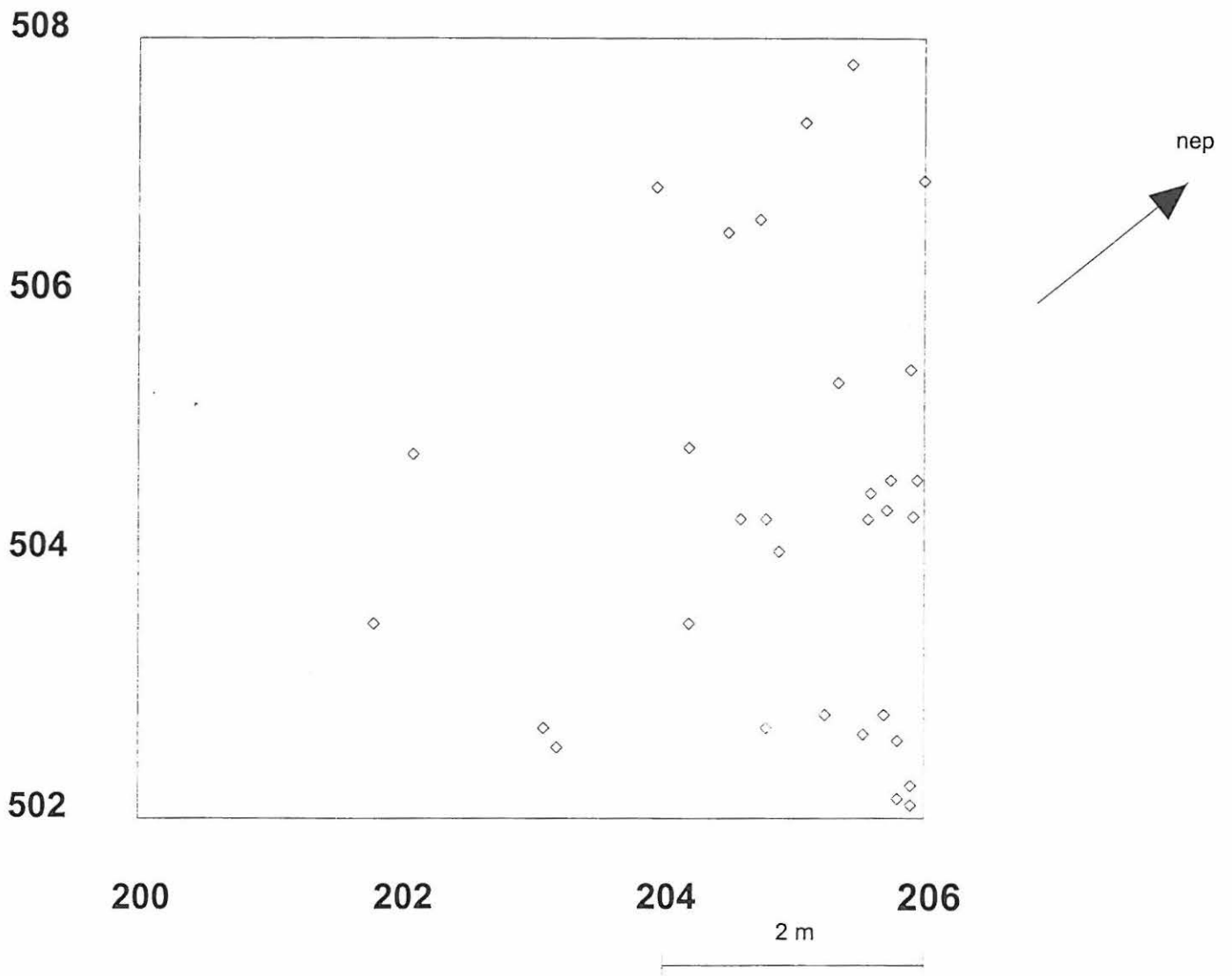
Rantasalmi [50] Pirskanlahti b
Taisto Karjalainen 1998

Asumuspainanne
Löytökartta: saviastian paloja
Kaikki kerrokset
Piirt. Satu Koivisto

Rantasalmi [50] Pirskanlahti b
Taisto Karjalainen 1998

Asumuspainanne
Löytökartta: palanutta luuta
Kaikki kerrokset
Piirt. Satu Koivisto

Rantasalmi [50] Pirskanlahti b
Taisto Karjalainen 1998

Asumuspainanne
Löytökartta: kvartsiytimiä
Kaikki kerrokset
Piirt. Satu Koivisto

